

ELIA

Thema: Elia en Elisa
1 Koningen 17

a. Het oordeel aangezegd (1 Kon. 17: 1-6)

UITLEG VAN DE TEKST

Achab krijgt te maken met het oordeel van God. De profeet Elia, afkomstig uit Tisbe in Gilead, komt met Gods Woord naar hem toe. Elia zegt tegen Achab dat er gedurende een periode geen regen zal vallen en geen dauw zal zijn. Het zal pas weer gaan regenen op het moment dat Elia opnieuw zal spreken.

De aankondiging van de droogte is een vervulling van de verbondsvloek waarvan de Heere had voorgezegd dat deze over Israël zou komen wanneer het volk Zijn inzettingen zou verlaten (Lev. 26: 18-20). Op deze wijze laat God zien dat Baäl geen god is. Volgens de aanhangers van Baäl geeft deze god vruchtbaarheid. Hij is de god van de regen en het vuur. Niet Baäl, maar de God des hemels geeft vruchtbaarheid. De Heere alleen kan regen geven en regen inhouden.

We weten niet hoe Achab op de woorden van Elia reageert. Uit het feit dat God tegen Elia zegt dat hij zich verbergen moet, kunnen we opmaken dat Achab boos is op Elia.

Elia moet naar het oosten trekken en zich verbergen houden bij de beek Krith, op de plaats waar deze beek aan de Jordaan ontspringt. Op deze plaats is er water genoeg. Voor eten zal de Heere Zelf zorgen. Hij gebiedt de raven eten te brengen. Dat op zich is al een wonder. Raven eten alles wat maar eetbaar is. Hier zorgen zij voor voedsel voor Elia. Elke ochtend en elke avond komen de raven

Elia brood en vlees brengen. De onreine raven zijn tegen hun natuur in gehoorzaam aan de Heere.

Het contrast valt op. Het volk van de Heere is ongehoorzaam. Onreine dieren blijken God te gehoorzamen. God toont ook hierin Zijn macht. Hij voorziet Zijn knecht van eten en drinken, terwijl het volk honger lijdt. Na verloop van tijd droogt de beek uit.

TER OVERWEGING

Jakobus grijpt in zijn brief terug op dit gebeuren (Jak. 5: 17). Hij vertelt dat Elia om droogte heeft gebeden. In 1 Koningen wordt dat niet verteld. Wat Jakobus zegt, mogen we dan ook als een verdere uitwerking van dit gebeuren zien. Elia is als knecht van God gegrepen door de zondige levenswandel van het volk. Hij wil niets liever dan dat het volk de Heere zal dienen. Als de prediking dan geen vrucht draagt, wellicht dat het oordeel van God dan de mensen tot bekering zal brengen. God verhoorde het gebed van Elia.

Een oprecht gebed vermag veel. Wij hebben allemaal dit bidden te leren. Laten we het maar zeggen met de discipelen; 'Heere, leer ons bidden.'

De Heere is de Enige Die voor vruchtbaarheid zorgt. Velen in Israël menen dat Baäl dat doet. Op Baäl is van toepassing wat in Psalm 115 staat. Afgoden zijn door mensenhanden gemaakt en kunnen niets uitrichten. Wij moeten het daarom van niemand anders leren verwachten dan van de Heere.

God zorgt voor Zijn knechten en kinderen. God brengt Elia bij de beek Krith, zo heeft hij water in

overvloed. De Heere zendt raven met eten. Op een bovennatuurlijk wijze zorgt God voor Zijn knecht. Met de Heere komt een mens nooit beschaamd uit.

b. De profeet bij de weduwe van Zarfath (1 Kon. 17: 7-16)

UITLEG VAN DE TEKST

Op den duur wordt het zo droog in het land, dat de beek uitdroogt. Dan roept de Heere Elia naar Zarfath, bij Sidon. Dit is het gebied waar Izebels vader koning is (1 Kon. 16: 31). Als Izebel dat zou weten! Elia zit in het hol van de leeuw. De gang van Elia laat zien dat de macht van de HEERE niet beperkt is tot het grondgebied van Israël, maar ook daar waar alleen Baäl wordt aanbeden. De Heere belooft Zijn knecht dat een weduwe daar voor zijn levensonderhoud zal zorgen. Op Gods Woord gaat Elia. Bij de poort van het stadje ziet hij een vrouw hout bij elkaar sprokkelen. Waarschijnlijk is zij door haar kleding als weduwe te herkennen (rouwkleding). Hij vraagt haar om een beetje water. Als zij weggaat om het te halen, vraagt de profeet meteen om een beetje brood. Dat valt tegen. De vrouw heeft niets meer, behalve een klein beetje meel in een kruik en een restje olie in een fles. De gevolgen van de droogte zijn ook hier zo tastbaar, dat er hongersnood heerst. Met haar zoon wil de weduwe haar laatste broodje bakken. Daarna wacht hun de hongerdood. Dan stelt Elia haar op de proef. 'Vrees niet', zegt hij. Eerst moet zij voor hem broodkoek bereiden. Tegelijkertijd belooft hij haar dat er voor haar en haar zoon genoeg zal overblijven. Want de Heere belooft dat de meel kruik niet leeg zal raken en dat er genoeg in de oliefles zal blijven zitten zolang de droogte duurt. Een geweldige belofte voor een vrouw in nood. De vrouw vertrouwt de profeet op zijn woord. Bijzonder is dat. Zij doet wat de man Gods zegt. Een wonder op zich! Zij wordt er niet in beschaamd. Zij ondervindt in de praktijk dat de Heere doet wat Hij gesproken heeft door de mond van Zijn profeet.

TER OVERWEGING

De macht van de HEERE God strekt zich ook tot buiten de grenzen van Israël. Daar in Zarfath is ook droogte (niet alleen in Israël). Daar doet de HEERE ook wonderen. Zo is de macht van de HEERE over de hele aarde.

In deze geschiedenis wordt voor Elia gezorgd. Soms ervaren ook Gods knechten perioden van zorg en soberheid. Toch hoeven ze zich geen zorgen te maken, zoals de Heere Jezus dat ook duidelijk maakte aan Zijn discipelen (Luk. 12: 22v)

In deze geschiedenis wordt voor een weduwe en haar zoon gezorgd. Ongevraagd en ongedacht komt er hulp en redding voor een vrouw die meent dat ze binnenkort van de honger zal sterven. Juist weduwen hadden het moeilijk. In de wet van God wordt geboden juist voor hen te zorgen. De HEERE doet dat Zelf ook. Dat laat deze geschiedenis zien. Van de vrouw wordt geweldig veel vertrouwen gevraagd. Het is heel wat om dit laatste meel te gebruiken voor de profeet. De belofte die de profeet namens de HEERE uitspreekt, maakt dat ze het toch doet. Hier is de Heilige Geest aan het werk, Die het hart van deze vrouw ombuigt en maakt dat ze de profeet gehoor geeft. Wie naar het Woord van de HEERE luistert, wordt niet beschaamd. Dat mogen we de kinderen voorhouden.

c. De weduwe beproefd (1 Kon. 17: 17-24)

UITLEG VAN DE TEKST

Wat zullen de weduwe en haar zoon dankbaar zijn dat de Heere hun leven gespaard heeft. Dan gebeurt er iets wat alle vreugde verwoest. De zoon van de weduwe wordt ziek. Zo ziek dat hij sterft. In haar bittere verdriet reageert zij zich af op Gods profeet met wiens komst zij aanvankelijk zo blij was: 'Wat heb ik met u te maken?' Zij interpreteert de dood van haar kind als een straf van Elia's God voor haar zonden (zie vers 18). Elia begrijpt haar bitterheid. Hij begrijpt ook niet waarom de Heere dit heeft gedaan. Waarom neemt Hij haar nu af wat Hij haar eerst heeft gegeven? En toch, al begrijpt Elia het niet, je merkt dat hij ervan overtuigd is dat de Heere goed is. Hij weet dat de HEERE Zich niet vergist. Elia vraagt of hij het lichaam van de jongen mee mag nemen naar boven naar de opperzaal waar hij zijn eigen verblijf heeft (vers 19). Daar legt hij het kind op zijn eigen bed. Hartstochtelijk roept hij de Heere aan. Nadrukkelijk noemt hij Hem bij Zijn Naam die wijst op Zijn betrouwbaarheid: Jahweh, HEERE. Het kinderlijk vertrouwen op Hem klinkt ook door in de aanspraak 'mijn God'. Als hij de Heere vraagt waarom Hij deze weduwe in zoveel ellende heeft gestort, is dat niet in de verwijpende zin. Eerder horen we hierin zijn verontrusting dat de Naam des Heeren hierdoor gelasterd zal worden. Immers: hoe is dit te rijmen met de zegen die Hij de weduwe heeft beloofd? Maakt de Heere Zijn Woord niet waar? Vervolgens strekt hij zich tot driemaal toe uit over de jongen, terwijl hij de Heere hardop aanroept, biddend dat Hij het kind weer levend zal maken. De Heere verhoort Elia's gebed. De levenloze jongen komt tot leven. Als Elia even later naar beneden gaat, mag hij de vrouw haar zoon weer levend teruggeven. Wat een wonder! Wat is de Heere goed! Vol verbazing be-

lijdt de weduwe dat de Heere Zijn Woord waarmaakt: 'Nu weet ik dat gij een man Gods zijt, en dat het Woord des Heeren in uw mond waarheid is' (vers 24).

TER OVERWEGING

Dat je met de Heere nooit bedrogen uitkomt, betekent niet dat de Heere Zijn kinderen altijd en overal voorspoed geeft. Soms neemt de Heere af wat Hij gegeven heeft. Soms lijkt het dat alles getuigt tegen Gods beloften. Dat heeft de weduwe van Zarfath gemerkt toen haar zoon stierf. Het is belangrijk dat de kinderen van jongs af aan horen dat aanvechtingen niet vreemd zijn en dat de Heere het geloof op de proef stelt!

Ondanks alle keren dat het tegendeel waar lijkt, bewijst de Heere Zich hier als de God Die redt van de dood. We zien het als Hij Israël straft met de droogte (gericht op Israëls bekering). We zien het in de wijze waarop Hij in Elia's levensonderhoud voorziet. We zien het in Zijn zorg voor de weduwe van Zarfath. We zien het als Hij haar dode zoon weer tot leven wekt. Het diepste geheim hiervan vinden we op Golgotha, waar de Heere Jezus Zelf

sterft, om Zijn Kerk het leven te geven. Wij mogen Hem bij de kinderen aanprijzen als de Heere Die ook nu redt van de dood en van het verderf.

In Luk. 4: 25-26 lezen we dat de Heere Jezus deze geschiedenis aanhaalt tijdens Zijn preek in de synagoge van Nazareth. Hier plaatst Hij het feit dat Elia niet naar een Joodse, maar naar een buitenlandse vrouw wordt gestuurd in het kader van Gods soevereiniteit (Zarfath bij Sidon is hetzelfde als Sarepta Sidonis).

GELOOFSLEER

- In deze geschiedenis blijkt dat Gods verbond met Israël twee zijden kent. Wanneer het volk de HEERE gehoorzaam is, zal de HEERE hen zegenen. Als het volk de wegen van de HEERE verlaat, zal het oordeel van God, de verbondsvloek, hen treffen.
- Gods kastijden is hier vaderlijke kastijding. Door het oordeel heen wil de HEERE Zijn volk brengen tot de erkenning dat Hij alleen God is.
- In deze geschiedenis blijkt ook Gods voorzienigheid en zorg voor mensen. Op wonderlijke wijze geeft Hij wat nodig is. Van Hem mogen we veel verwachting hebben.

